

Mishnah Horayot, chapter 2**משנה הוריות פרק ב**

(1) If the anointed, High Priest, made an erroneous decision for himself and acted unintentionally accordingly, [which, when transgressed intentionally, is punishable by *karet*,] he brings a bull (see Leviticus 4:3), however, if he made an unintentional erroneous decision, but acted upon it intentionally, or [if he made] an erroneous decision intentionally, but

הורה כהן משיח לעצמו, שוגג ועשה שוגג, מביא פר. שוגג ועשה מזיד, מזיד ועשה שוגג, פטור, שהוראת כהן משיח לעצמו, כהוראת בית דין לצבור: ב הורה בפני עצמו ועשה בפני עצמו, מתכפר לו בפני עצמו. הורה עם הצבור ועשה עם הצבור, מתכפר לו עם הצבור. שאין בית דין חייבים עד שיורו לבטל מקצת ולקיים מקצת, וכן המשיח. ולא בעבודה זרה, עד שיורו לבטל מקצת ולקיים

acted unintentionally, he is exempt, because a decision of a High Priest for himself is like a ruling issued by the court to the Congregation [and thus has the same rules that require both the ruling of the court and the act of the Congregation to be completely unintentional].

(2) If he [the anointed High Priest] gave an erroneous decision alone, and acted accordingly alone, he makes his atonement alone [by bringing a bull as mentioned above]. If he [was also a judge and] gave his [erroneous] ruling together with the [erroneous ruling of the] Congregation[nal court] he makes his atonement together with the Congregation. For the court is not liable unless they ruled to annul part of a commandment and to retain a part of it, and so too, it is with the High Priest. Neither are they liable for [erroneous rulings regarding] idolatry, unless they ruled to annul the law in part and to retain it in part [thus

רבנו עובדיה מברטנורא

א הורה כהן משיח. כ"ג המשוח בשמן המשחה הורה היתר לעצמו ועשה מעשה בעצמו בדבר שחייבים על זדונו כרת: **ב מתכפר לו בפ"ע.** חייב להביא פר בפ"ע: הורה עם הצבור. שהיה הוא אחד מן הסנהדרין ששגגו בהוראה, מתכפר לו עם הצבור בפר העלם דבר של צבור ואינו צריך קרבן אחר, דסד"א כי היכי דביוה"כ אינו מתכפר עם הצבור, דהא כתיב (ויקרא טז) ושחט את פר החטאת אשר לו ה"נ יהיה צריך קרבן בפ"ע, קמ"ל דלא, ונפקא לן מקרא דכתיב (שם ד) על חטאתו אשר חטא בחטא המיוחד לו, מביא קרבן בפ"ע, ובחטא שאינו מיוחד לו, אינו מביא קרבן בפ"ע: **שאין בית דין חייבין.** כלומר דין הוא שהמשיח מתכפר עם הצבור שהרי אין ב"ד חייבין וכו' וכן המשיח, אלמא הושה המשיח לב"ד בכל עניניו א"כ כשהורה עם הצבור דין הוא שיהיה שוה לצבור ויתכפר עם הצבור: **ולא בעבודה זרה עד שיורו לבטל מקצת.** לפי שנאמר בשאר מצות (ויקרא ד) ונעלם דבר מעיני הקהל ונאמר בעבודה זרה (במדבר טו) והיה אם מעיני העדה וגו' מה בשאר מצות ונעלם

they have identical laws which therefore allows his atonement together with theirs].

(3) They [the court] are not liable [א פר] only in the case where ignorance of the law was accompanied by an error in action [by a majority of the Congregation] and so too, [regarding

[liability of the bull] is the case with the anointed High Priest [who acted alone upon his own erroneous ruling]. Neither, are they liable for idolatry unless ignorance of the law was accompanied by an error in action. The court is not liable unless they ruled on a prohibition for which the punishment for its intentional transgression is *karet* and a [fixed] sin-offering [is brought] for its unintentional transgression, and so too, is the case with the anointed High Priest. Nor are they liable for idolatry unless they ruled on a prohibition for which the punishment for its intentional transgression is *karet* and a [fixed] sin-offering [is brought] for its unintentional transgression.

(4) They [the court] are not liable [א פר העלם] for the transgression of a positive,

רבנו עובדיה מברטנורא

דבר, ולא כל הגוף, אף בעבודה זרה ולא כל הגוף: **ג אין חייבין אלא על העלם דבר.** ב"ד שהורו לצבור על אחת מכל המצות, אין חייבין להביא פר העלם דבר של צבור אלא על העלם דבר ששגגו בהוראה ונעלם מהן הדין: **עם שגגת מעשה.** ושגגו רוב הצבור ועשו מעשה על פיהם, דכתיב ישגו ונעלם דבר שגגת מעשה ונעלם דבר: **וכן המשיח.** וכן כ"ג המשוח בשמן המשחה אינו חייב קרבן עד שיעלם ממנו הדין, ויעשה הוא עצמו מעשה בשוגג ע"פ הוראה שחשב דכתיב (ויקרא ד) לאשמת העם מלמד שהמשיח כעם: **ובעבודה זרה אין חייבין.** (ובעבודה זרה) שב"ד ששגגו בהוראה בעבודה זרה חייבין פר ושעיר: **אין חייבין אלא על העלם דבר עם שגגת מעשה.** כשאר כל המצות דילפינן עבודה זרה משאר מצות מג"ש דמעניי מעיני כדכתבינן לעיל: **אין חייבין אלא על דבר שזדונו כרת ועל שגגתו חטאת.** שכל הכריתות שבתורה הם ל"ו, ועל כולן חייבין על שגגתן חטאת, חוץ מחמשה שבהן שאין חייבין על שגגתן חטאת, והן מילה וקרבת פסח, לפי שהן מצות עשה, אע"פ שיש על זדונו כרת אין חייבין על שגגתן חטאת, דבחטאת כתיב (ויקרא ד) אחת מכל מצות ה' אשר לא תעשינה, ומגדף, מפני שאין בו מעשה והכתוב אומר בחטאת לעושה בשגגה יצא מגדף שאין בו מעשה, וטומאת מקדש וקדשיו אין חייבין על שגגתן אלא קרבן עולה ויורד האמור בו יקרא, וכל הנך אין ב"ד מביאין חטאת על שגגתן, ולא המשיח, נמצאו כל המצות שב"ד וכהן המשיח מביאין עליהן קרבן שלשים ואחת מצות שחייבין על זדונו כרת ועל שגגתן חטאת קבועה: **ד אין חייבין על עשה ועל ל"ת שבמקדש.** ב"ד שהורו וטעו בטומאת מקדש וקדשיו אין מחויבין להביא קרבן צבור:

or negative, commandment relating to the Temple. [An example of a positive commandment relating to the temple would be if someone suddenly became defiled necessitating an immediate departure from the Temple compounds, using the shortest

תַּעֲשֶׂה שְׁבִמְקֻדָּשׁ, וְאִין מְבִיאִין אֲשֶׁם תְּלוּי עַל עֲשֵׂה וְעַל לֹא תַעֲשֶׂה שְׁבִמְקֻדָּשׁ. אֲבָל חֲזִיבִין עַל עֲשֵׂה וְעַל לֹא תַעֲשֶׂה שְׁבִנְדָה, וּמְבִיאִין אֲשֶׁם תְּלוּי עַל עֲשֵׂה וְעַל לֹא תַעֲשֶׂה שְׁבִנְדָה. אִיזוּ הִיא מִצְוֹת עֲשֵׂה שְׁבִנְדָה, פְּרוּשׁ מִן הַנְּדָה. וּמִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה, לֹא תָבוֹא אֶל הַנְּדָה:

available route, however, the court ruled that he may depart through a longer route. An example of transgressing a negative commandment would be if they ruled that one may enter the Temple compounds in a state of defilement]. Nor does one bring an *asham talui* [— the doubtful guilt-offering, when in doubt] for the transgression of a positive or negative commandment relating to the Temple [the general rule is that only where a definite unintentional transgression requires a fixed sin-offering is a doubtful guilt-offering offered when in doubt, in our case here, however, if one transgressed unintentionally and departed with a longer route he would be liable a sliding-scale — *עולה ויורד* offering]. However they [the court] are liable [a *פר העלם*] for the [erroneous ruling regarding the] transgression of a positive, or negative, commandment relating to *niddah* and one brings an *asham talui* for the transgression of a positive, or negative, commandment relating to *niddah*. What is a positive commandment relating to *niddah*? Separation from a *niddah* [which occurred during relations, i.e., if a person had relations and she said to him: I have suddenly become impure, and the court erred in permitting him to separate abruptly, they are liable, because his exit is as pleasurable to him as his entry and thus the correct ruling would be that he should withdraw only when the membrum is passive] and the negative commandment is not to have relations with a *niddah* [and they ruled that one may have relations during a prohibited *niddah* cycle].

רבנו עובדיה מברטנורא

על עשה שבמקדש. כגון שנטמא במקדש שמצוה לו לצאת בקצרה ואם שהה ויצא בארוכה חייב כרת, וב"ד שהורו לו לצאת בארוכה אין חייבין קרבן לפי שאין על שגגה זו קרבן חטאת, כלומר יחיד שטעה ושגג בזו ויצא בארוכה אינו חייב חטאת קבועה אלא קרבן עולה ויורד: **ולא תעשה שבמקדש.** שלא יכנס למקדש בטומאה: **ואין מביאין אשם תלוי וכו'.** שכל דבר שחייבין על שגגתו חטאת קבועה מביאין על לא הודע שלו אשם תלוי, וטומאת מקדש הואיל ואין חייבין על שגגתו חטאת, אין מביאין על לא הודע שלו אשם תלוי: **על עשה שבנדה.** היה משמש עם הטהורה ואמרה לו נטמאתי עתה בשעת תשמיש, מצוה עליו לפרוש, ולא יפרוש מיד שהיציאה הנאה היא לו כביאתו אלא נועץ צפרניו בקרקע, וממתין עד שימות האבר ופרוש בלא קושי, וזהו עשה שבנדה,

(5) They are not liable [a פּר העלם] for [an erroneous ruling relating to] the hearing of an adjuration [oath to testify on behalf of someone], for the uttering of an oath of the lips [i.e., he swore falsely, that he ate, or did not eat], and for a defilement relating to the Temple or its consecrated articles [since all of these are liable a sliding scale **ויורד עולה** offering, rather than the fixed sin-offering (see Leviticus 5:1-6)]. And the king [who is liable a male goat for unintentional transgressions (see Leviticus 4:23) is similarly exempt from the sliding-scale offering if he unintentionally transgressed any of the above transgressions, since the verse regarding a sliding-scale offering states: “But if **he cannot afford**” (ibid verse 7)] these are the words of Rabbi Yose HaGalili. Rabbi Akiva says: The king is liable [a sliding-scale offering in all the aforementioned cases. This is deduced from the identical verses of **והכהן** **וכפר עליו** which is written regarding the king (ibid. 4:26) and regarding the sliding-scale offering (ibid. 5:6)] with the exception for being adjured [to testify], for a king may not judge and may not be judged, does not testify, nor is testified against [however, the anointed High Priest is exempt from the sliding-scale offering for regarding priests the verse states: “This the offering of Aharon and his sons: One tenth of an *eifah* of fine flour for a perpetual meal-offering (ibid. 6:13), thus only the tenth of an *eifah* offering stated here is brought by the priest,

רבנו עובדיה מברטנורא

ואם שגג ב"ד בהוראה זו והורו שיפרשו מיד חייבין פר העלם דבר לפי שהיחיד חייב על שגגתה חטאת: ה' **אין חייבין על שמיעת הקול**. שהשביעו חברו אם יודע לו עדות ולא העיד לו, כדכתיב (ויקרא ה) ונפש כי תחטא ושמעה קול אחה והוא עד וגו': **ועל ביטוי שפתים**. שבועה שלא אוכל ואכלה, או שאוכל ולא אכל, וכן אכלתי ולא אכל, לא אכלתי ואכל: **ועל טומאת מקדש וקדשיו**. הננס למקדש בטומאה, או שאכל קדש, אם שגג בהוראה בא' מכל אלו אין חייבין קרבן, לא ב"ד ולא המשיה, לפי שאין החיידים חייבין על שגגתן חטאת קבועה: **והנשיא כיוצא בהם**. מלך ששגג באחד מכל אלו, אינו מביא שעיר ופטור משום קרבן דבכל הנך כתיב ואם לא תגיע ידו ואם לא תשיג ידו, מי שבאים לידי עניות, יצא מלך וכ"ג שאינן באין לידי עניות: **ר' עקיבא אומר הנשיא חייב**. דבנשיא כתיב (שם ד) וכפר עליו הכהן מחטאתו, ובקרבן עולה ויורד האמור בשמיעת קול, ובבטוי שפתים, ובטומאת מקדש, כתיב (שם ה) וכפר עליו הכהן מחטאתו, ללמדך שנשיא חייב בהן, והאי דכהן משיח פטור מקרבן האמור בשמיעת קול ובטוי שפתים וטומאת מקדש, לדברי רבי עקיבא הוא משום דכתיב (שם ו) זה קרבן אהרן ובניו וגו' עשירית האיפה, זה מיעוט הוא לומר עשירית האיפה של מנחת חביתין, בא חובה לכהן המשיה, ואין עשירית איפה אחר בא לו חובה למעוטי עשירית

but not the tenth of an *eifah* offering of the sliding-scale offering. Rabbi Akiva further maintains that since a sliding-scale offering has three options, namely, that of the rich who offer a sheep, or a goat, the poor, who offer doves, or the very poor, who offer a meal-offering of a tenth of an *eifah*, if a priest is excluded from one

option, i.e., the tenth of an *eifah*, he is excluded from all].

(6) All the commandments of the Torah for which the punishment for its intentional transgression is *karet* and for its unintentional transgression one is liable a sin-offering, an individual brings a she-lamb or a she-goat, the king brings a male goat and the anointed High Priest and the court bring a bull. In the case of idolatry, the individual, the king, and the anointed High Priest, [are included in the phrase: "If an **individual person** sins inadvertently" (Numbers 15:27) and thus they all] bring a she-goat, while the court brings a bull and a goat, the bull as a burnt-offering and the goat as a sin-offering.

(7) [Both] the individual and the king are liable to an *asham-talui* [— doubtful guilt-offering, when in doubt regarding transgressing a prohibition for which the punishment for the intentional transgression is *karet* and for the unintentional transgression one is liable a fixed sin-offering,] however, [since regarding the **פר העלם דבר** the verse states: "When the sin which they had unintentionally committed **becomes known**" (Leviticus 4:14), thus they are only liable an offering if the sin becomes known, however, when in doubt] the anointed High Priest and the court are exempt. Regarding an *asham-vadai* [a definite

רבנו עובדיה מברטנורא

האיפה האמור בשמיעת קול וכו' שאין הכהן המשיח מביא אותו, וכין שמיעטו הכתוב מעשירית האיפה, נתמעט נמי משתי תורים, ומכל קרבן האמור בענין, דכתיב בסוף אותה פרשה וכפר עליו הכהן על חטאתו אשר חטא מאחת מאלה, המתכפר באחת מאלה מתכפר בכלן ושאין מתכפר באחת מאלה אין מתכפר בכלן, ואין הלכה כרבי עקיבא ולא כרבי יוסי אלא כהן משיח ונשיא חייבין קרבן עולה ויורד על שמיעת קול ועל ביטוי שפתים ועל טומאת מקדש כדמוכח לקמן במתניתין, והא דתנינן אין חייבין על שמיעת הקול וכו', דמשמע לא ב"ד ולא כהן משיח, היינו אינו חייב פר הבא על שאר מצות, אבל חייב בקרבן עולה ויורד: **ו** **ובעבודה זרה היחיד והנשיא והמשיח מביאין שעירה**. בפ' שלח לך בקרבן ע"ז כתיב ואם נפש אחת תחטא בשגגה וגו' והקריבה עז וכתיב בתריה תורה אחת יהיה לכם, השווה את כולן לקרבן זה: **ז** **אשם תלוי**. עבירות שחייבין על זדון כרת ועל

אותו, לא מעיד ולא מעידין אותו: **ו** **כל המצות שבתורה שחייבין על זדון כרת ועל שגגתן חטאת, היחיד מביא כשבה ושעירה, והנשיא שעיר, ומשיח ובית דין מביאין פר. ובעבודה זרה, היחיד והנשיא והמשיח מביאין שעירה, ובית דין פר ושעיר, פר לעולה ושעיר לחטאת: ז** **אשם תלוי, היחיד והנשיא חייבין, ומשיח ובית דין פטורים. אשם ודאי,**

guilt-offering of which there are five, **אשם מעילות** for the misuse of sanctified objects, **אשם גזילות** for theft, **אשם נזירות** for a nazir who became defiled, **אשם מצורע** of the leper and **אשם שפחה חרופה** for violating a half-freed hand maid] the individual,

the king and the anointed High Priest are liable [since they are prohibitions transgressed by the individual and they are all individuals], however, the court [not being an individual] is exempt. For [the transgression of] the hearing of an adjuration [oath to testify], and for the uttering of an oath of the lips, and for defilement relating to the Temple, or its consecrated articles, [since regarding these there is no fixed sin-offering (see beginning of Mishnah 5 above)] the court is exempt, but the individual, the king and the anointed High Priest are liable. However the anointed High Priest is not liable for defilement relating to the Temple or its consecrated articles, these are the words of Rabbi Shimon [he deduces this from the verse which states: "If a person becomes defiled ... that soul shall be cut off from the midst of the Congregation" (Numbers 19:20), meaning only one who is from the midst of the Congregation, i.e., has the same liability regarding bringing a sin-offering for an unintentional transgression excluding the High Priest who brings an offering for an unintentional transgression only if related to a ruling in error. The *halachah* does not follow Rabbi Shimon]. And what do they bring? A sliding-scale sin-offering. Rabbi

רבנו עובדיה מברטנורא

שגגתן חטאת קבועה חייבין על לא הודע שלהם תלוי, כגון [כשנשן] זיתים אחד של חלב ואחד של שומן, ואכל אחד מהן, ואינו יודע איזה מהן אכל: **והמשיח וב"ד פטורין**. דכתיב בקרבן צבור (ויקרא ד) ונודעה החטאת והקריבו, אין חייבין קרבן אלא על הודע, ומשיח בבית דין: **אשם ודאי**. חמשה אשמות הן, שבאין על הודאי, אשם מעילות, אשם גזילות, אשם נזיר, אשם מצורע, אשם שפחה חרופה: **היחיד והנשיא והמשיח חייבין**. שכל אלו מעשה יחיד הם, לא שנא הדיט, ולא שנא משיח ונשיא: **ובין דין פטורים**. שאין להוראת בית דין עסק בהם, ואין אשם בא על הוראת ב"ד: **אלא שאין כהן גדול חייב על טומאת מקדש וקדשיו דברי רבי שמעון**. טעמא דרבי שמעון דכתיב בטומאת מקדש (במדבר יט) ואיש אשר יטמא ולא יתחטא ונכרתה הנפש ההיא מתוך הקהל, מי שחטאו שוה לקהל, יצא כהן גדול שאין חטאו שוה לקהל, שהקהל כל מי שנכנס מהן למקדש שוגג, או עבר עבירה בשוגג חייב על שגגת מעשה בלבד, וכהן משיח אינו חייב, אלא על העלם דבר עם שגגת מעשה, כדמוכח לעיל בפרקין, ואין הלכה כרבי שמעון, אלא כהן גדול מביא קרבן עולה

Eliezer says: The king [who transgressed unintentionally regarding defilement relating to the Temple, or its consecrated articles], offers a male goat [as he would for any other of his unintentional transgressions liable to *karet*, the *halachah* does not follow this view, rather, since there is no fixed sin-offering regarding unintentional transgressions relating to the Temple, or its consecrated articles, he has the same rule as the general public and brings a sliding-scale offering].

רבנו עובדיה מברטנורא

ויוֹרֵד אִף עַל טוֹמְאֵת מִקֹּדֶשׁ וּקְדָשִׁיו: רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אֹמֵר הַנְּשִׂיא מִבֵּיא שְׁעִיר. עַל טוֹמְאֵת מִקֹּדֶשׁ וּקְדָשִׁיו לְפִי שְׁחִיבִין עַל זְדוֹנוֹ כֶּרֶת, כְּדֶרֶךְ שֶׁהוּא מִבֵּיא שְׁעִיר עַל שֶׁאֵר מִצּוֹת שְׁחִיבִין עַל זְדוֹנוֹ כֶּרֶת, וְאִין הִלְכָה כְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר דְּכִין דִּין דִּין חִיבִין עַל שְׁגָגָת מִקֹּדֶשׁ וּקְדָשִׁיו חֲטָאת קְבוּעָה, אִין הַנְּשִׂיא מִבֵּיא אֵלָא כְּדֶרֶךְ שֶׁחִיבִין מִבֵּיא: